

Fekete Károly mk. őrnagy:

A Magyar Honvédség kommunikációs infra-struktúráját érintő szabályzók

Bevezetés

A távközlésre vonatkozó általános rendelkezések közül néhány specifikus eset érinti a Magyar Köztársaság, és ezen belül a Magyar Honvédség kommunikációs rendszereit, amelyek elsősorban a kommunikáció és a szolgáltatások felfüggesztésével és titkosságával vannak összefüggésben.

Ezek közül meghatározók:

- a 191/1997. (XI. 4.) Korm. Rendelet;
- az 1997. évi LXV. Törvény a távközlésről szóló 1992. évi LXXII. törvény módosításáról;
- az 1992. évi LXXII. Törvény a távközlésről;
- és az 1998. (III. 27.) Kormányrendelet a zártcélú távközlő hálózatokról.

A távközlésre vonatkozó alapvető és általános rendelkezések mellett a szabályzók érintik a távközlő hálózatok együttműködését, a közcélú, különcélú, magáncélú és a zártcélú távközlő hálózatok összekapcsolását más távközlő hálózatokkal.

A Magyar Honvédség kommunikációs rendszere szempontjából meghatározó intézkedéseket találunk a rendkívüli összekötés, az adat- és titokvédelem és a távközlés védelme szempontjából.

A jogszabályok közül kiemelten fontosak azok, amelyek konkrét végrehajtási felelősséget rónak a Magyar Honvédség különböző szintű vezetőire, parancsnokaira, különös tekintettel a berendezés engedélyezésre a MH zártcélú távközlő hálózatában, a MH zártcélú távközlő hálózatának minősített időszakra történő felkészítésére, a MH távközlésének felkészítésére és átállítására minősített időszakra, és a MH távközlésének honvédelmi felkészítési feladataira.

A 191/1997. (XI. 4.) Korm. Rendelet a Nemzetközi Távközlési Egyesület 1992. évi genfi Meghatalmazottak Rendkívüli Értekezletén aláírt záróokmányok kihirdetéséről

1. Alapvető rendelkezések

A Kormányrendelet az Egyesület céljaként -a Magyar Honvédség kommunikációs infrastruktúráját érintve- többek között az alábbiakat jelöli meg:

- a műszaki létesítmények fejlődésének és leghatékonyabb működésének elősegítése azzal a szándékkal, hogy a távközlési szolgáltatások hatékonysága javuljon, hasznosságuk növekedjék, és a lehetőség mértékében, általános jelleggel álljon a nyilvánosság rendelkezésére;
- az új távközlési technológiák hasznosságának kiterjesztése a világ minden lakosa számára;
- megvalósítja a rádiófrekvenciás sáv hullámainak szétosztását, a rádiófrekvenciák kiosztását, a kiosztott rádiófrekvenciák és a geostacionárius műholdak megfelelő

orbitális helyzetének nyilvántartását, hogy a különböző államok rádióállomásai között ne jöjjön létre káros interferencia;

- összehangolja azokat az erőfeszítéseket, melyek a különböző államok rádióállomásai közötti káros interferenciák kiküszöbölése, valamint azon cél érdekében történnek, hogy rádiótávközlési célokra jobban ki lehessen használni a rádiófrekvenciás spektrumot és a geostacionárius műholdak pályáját;
- megkönnyíti a távközlés világméretű szabványosítását, a szolgáltatások kielégítő minőségével;
- elősegíti a nemzetközi együttműködést a fejlődő országoknak adott műszaki segítségnyújtásban, továbbá a távközlési berendezések és hálózatok ilyen országokban, minden rendelkezésre álló eszközzel való létesítésében, fejlesztésében és tökéletesítésében, beleértve az Egyesült Nemzetek megfelelő programjaiban történő részvétellel, adott esetben saját források felhasználásával is;
- összehangolja az olyan kezdeményezéseket, amelyek célja a távközlési, mégpedig az űrtechnikát használó létesítmények fejlesztése, hogy ezáltal teljes egészében kiaknázzhatók legyenek az általuk nyújtott lehetőségek;

Általános rendelkezések a távközlésre vonatkozóan

- a Tagországok jogosultak arra, hogy minden olyan magántávírat továbbítását leállítsanak, amely az **állam biztonsága szempontjából** veszélyesnek tűnhet, esetleg törvényeivel, a közrenddel vagy az illemmel ellentétben áll, feltéve, hogy az ilyen távírat vagy távíratrész leállítását azonnal tudatják a származási hivatallal, kivéve ha az értesítés **veszélyt képezhet az állam biztonságára**;
- a Tagországok jogosultak arra is, hogy megszüntessenek bármilyen más magántávközlést is, **mely veszélyesnek tűnik az állam biztonsága szempontjából**, esetleg törvényeivel, a közrenddel vagy az illemmel ellentétben áll;
- minden Tagország jogosultak arra, hogy a **nemzetközi távközlési szolgáltatásokat felfüggeszse** vagy általános jelleggel és/vagy csak bizonyos kapcsolatokra, esetleg bizonyos fajta levelezésre, kimenőre, bejövőre vagy tranzitra vonatkoznak;
- a Tagországok minden lehetséges intézkedést megtesznek, ami az alkalmazott távközlési rendszerrel kompatibilis, hogy a **nemzetközi levelezés titkosságát** biztosítsák, mindazonáltal fenntartják maguknak a jogot, hogy az ilyen levelezést az illetékes hatóságokkal közöljék **nemzeti törvényeik** alkalmazásának vagy az olyan nemzetközi egyezmények **kielégítésének biztosítása érdekében**, melyeknek részesei.

A távközlési csatornák és berendezések létesítése, üzemelése és védelme

A 191/1997. (XI. 4.) Korm. Rendelet a távközlési csatornák és berendezések létesítésével, üzemeltetésével és védelmével összefüggésben foglalkozik a távközlések prioritásával, a nemzeti védelmi szolgálatok berendezéseivel, melynek alátján a Tagországok megtesznek minden intézkedést, melyek szükségesek lehetnek a kommunikációra szolgáló csatornáknak és berendezéseknek a legjobb műszaki feltételek közötti létesítéséhez, a gyors és folyamatos nemzetközi távközlések biztosításáért.

Amennyiben lehetséges, e csatornák és berendezések üzemelése olyan módszerekkel és eljárásokkal történik, melyek az üzemelési gyakorlat szerint a legjobbnak bizonyultak. Karbantartásuk biztosítson megfelelő üzemelési feltételeket, ugyanakkor tartsanak lépést a tudományos és műszaki haladással.

A Tagállamok **védik** az ilyen, fennhatóságuk alá tartozó **csatornákat és berendezéseket**, és ha különleges megállapodások nem írnak elő más feltételeket, minden Tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket, amelyek szükségesek lehetnek ahhoz, hogy a nemzetközi távközlési körök ellenőrzése alatt lévő szakaszainak karbantartását biztosítsa.

A **kormányérdekű távközlések** prioritásban részesülnek a többi távközléssel szemben, amennyiben ez lehetséges, a származási hely külön kérésére.

A nemzeti védelmi szolgálatok berendezéseit tekintve a Tagországok megőrzik teljes szabadságukat a **katonai rádióberendezések** tekintetében. Ugyanakkor e berendezéseknek, amennyiben lehetséges, eleget kell tenni a vészhelyzetekre, a káros interferenciák megelőzése érdekében szükséges intézkedésekre vonatkozó jogszabályok előírásainak, valamint az Igazgatási Szabályoknak a használt adástípusokat és frekvenciákat illetően, az ilyen berendezések által nyújtott szolgáltatások természetéből fakadó követelményeknek.

Az 1997. évi LXV. Törvény a távközlésről szóló 1992. évi LXXII. törvény módosításáról

Ez a törvény a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai közötti társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás kihirdetéséről szóló 1994. évi I. törvény alapján az Európai Közösségek következő jogszabályaival összeegyeztethető szabályozást tartalmaz, amellyel összefüggésben van a 191/1997. (XI. 4.) Korm. Rendelettel is és jogi alapot nyújt a nemzetközi távközlési szabványok, ajánlások és előírások eurokomform érvényrejuttatására.

Az 1997. évi LXV. Törvény egyebek között a következő irányelvekkel, ajánlásokkal és határozatokkal foglalkozik:

- a Tanács 73/23/EGK irányelve a tagállamok bizonyos feszültséghatárok közötti működésre tervezett elektromos berendezésekre vonatkozó szabályozásának összehangolásáról;
- a Tanács 84/549/EGK ajánlása a harmonizáció megvalósításáról a távközlés terén;
- a Tanács 84/550/EGK ajánlása a közösségi közcélú távközlési szolgáltatásokra vonatkozó szerződések hozzáférhetővé tételének első fázisáról;
- a Tanács 86/361/EGK irányelve a távközlési végberendezések típusengedélye kölcsönös elismerésének kezdeti szakaszáról;
- a Tanács 86/659/EGK ajánlása az integrált szolgáltatású digitális hálózat (ISDN) koordinált bevezetéséről az Európai Közösségekben;
- a Tanács 87/95/EGK határozata a szabványosításról az információs technológiák és a távközlés területén;
- a Tanács 89/336/EGK irányelve a tagállamoknak az elektromos összeférhetőségről rendelkező szabályozásának összehangolásáról;
- a Tanács 90/387/EGK irányelve a nyílt hálózati hozzáférésre vonatkozó keret elfogadásáról;
- a Tanács 92/44/EGK irányelve a nyílt hálózati hozzáférés alkalmazásáról a bérelt vonalak esetében;
- a Tanács 92/382/EGK ajánlása a nyílt hálózati hozzáférés alkalmazásáról a közcélú csomagkapcsolt adatszolgáltatás céljára;

- a Tanács 92/383/EGK ajánlása a nyílt hálózati hozzáférés alkalmazásáról az ISDN-nél.

Az 1992. évi LXXII. Törvény a távközlésről

A törvény meghatározza a távközlési szolgáltatások nyújtásának módját és feltételeit, a távközlési szolgáltatásban résztvevők (szolgáltatók, üzemeltetők, tulajdonosok, igénybevevők, előfizetők) jogait és kötelezettségeit, a távközlő hálózat tervezésének, létesítésének, üzemben tartásának, védelmének, és a távközlő hálózatok együttműködésének lehetőségeit, azzal a kitételrel, hogy a zártcélú távközlő hálózatokra vonatkozó szabályokat a Kormány állapítja meg.

A közcélú távközlő hálózatok egymással, illetőleg más távközlő hálózatokkal történő összekapcsolásának, továbbá a különféle távközlő hálózatok összekapcsolásának feltételeit értelmezve a távközlő hálózatok együttműködése terén szóba jöhet a “közecélú távközlő hálózat összekapcsolása más távközlő hálózattal”, a “különcélú távközlő hálózat összekapcsolása közecélú távközlő hálózattal”, a “különcélú távközlő hálózat összekapcsolása különcélú távközlő hálózattal” és a “rendkívüli összekötés” esete (a zártcélú távközlő hálózatok összekapcsolása esetén más távközlő hálózatokkal, külön rendelkezések a mérvadó).

A távközlő hálózatok együttműködése

A különféle távközlő hálózatoknak olyan egységes műszaki feltételek szerint kell létesülniük és működniük, hogy a jogszabályban meghatározott esetekben szükséges kapcsolat létesítéséhez a megfelelő egységek (hálózati elemek, berendezések, eszközök stb.) beiktatásával együttműködni képes működő rendszert alkothassanak.

A távközlési szolgáltatók ezért az ország közecélú távközlő hálózatának egysége érdekében a hálózatok létesítése, működtetése, módosítása és megszüntetése során együttműködni kötelesek, melynek során együttműködésük kiterjed:

- a kölcsönös tájékoztatásra és az együttműködést érintő adatszolgáltatásra;
- a működtetéshez kapcsolódó mérésekre;
- a karbantartási rendszerek összehangolására, valamint
- a szolgáltatási zavarok elhárítására.

Távközlési célra anyagot, berendezést, eszközt csak a megfelelőség igazolásával lehet forgalomba hozni, megrendelni, távközlő hálózatba betervezni, beépíteni és üzembe helyezni.

A 158/1993. (XI. 11.) Korm. Rendelet a távközlő hálózatok összekapcsolásáról, együttműködésének engedélyezéséről, valamint a hálózati szerződésekről rendelkezik a távközlési szolgáltatókra, a különcélú távközlő hálózatok üzemeltetőire, illetőleg a velük hálózati szerződést, együttműködést vagy rendkívüli összekötést létesítő jogi személyekre, jogi személyiség nélküli gazdasági társaságokra és természetes személyekre.

A közecélú távközlő hálózat összekapcsolása más távközlő hálózattal

A közecélú távközlő hálózatot más távközlési szolgáltató által igénybe vett távközlő hálózattal kizárólag hálózati szerződés alapján lehet összekapcsolni,

és **tilos** a hálózati szerződés megkötése, ha az ajánlattevő nem rendelkezik koncessziós szerződéssel vagy távközlési szolgáltatási engedéllyel.

A különcélú távközlő hálózat összekapcsolása közcélú távközlő hálózattal

A különcélú távközlő hálózatot közcélú távközlő hálózattal összekapcsolni a Budapesti Hírközlési Felügyelet által kiadott összekapcsolási engedély alapján szabad, amely abban az esetben adható, ha:

- a különcélú hálózatból a közcélú hálózatba irányuló hívás a legrövidebb úton (a legközelebbi csomóponton) ér a közcélú hálózatba;
- a közcélú hálózatból a különcélú hálózatba irányuló hívás az utóbbiból a közcélú hálózatba nem irányítható vissza;
- a közcélú hálózatból a különcélú hálózatba irányuló hívás ez utóbbiból más hálózatba tovább nem irányítható;
- a különcélú hálózat üzemeltetője a közcélú hálózat egyes elemeit nem harmadik fél részére nyújtandó szolgáltatás céljából veszi igénybe; és
- az engedélyt kérő felelősségvállaló nyilatkozatban igazolja, hogy műszaki és gazdasági intézkedésekkel, valamint a közcélú szolgáltatóval kötött megállapodással biztosítja az összekapcsolás jogszerű használatát.

A különcélú távközlő hálózat összekapcsolása különcélú távközlő hálózattal

A különcélú hálózatot más különcélú hálózattal (ideértve a külföldi különcélú hálózatot is) összekapcsolni (azzal együttműködni) a Budapesti Hírközlési Felügyelet által kiadott összekapcsolási engedély által kiadott összekapcsolási engedély alapján szabad abban az esetben, ha az üzemeltetők hálózataikat:

- közlekedési-forgalomirányítási, vízkárelhárítási, vízminőségvédelmi, környezetvédelmi-kárelhárítási, energiagazdálkodási, **kutatási, oktatási** és közigazgatási **együttműködésre**, vagy — a külföldi különcélú hálózattal történő összekapcsolást kizárva — állandó jellegű közös technológiájú, illetőleg — a távközlési szolgáltatásokat kivéve — szolgáltatói együttműködésre kívánják használni; és
- az engedélyt kérő felelősségvállaló nyilatkozatban igazolja, hogy műszaki és gazdasági intézkedésekkel, valamint a közcélú szolgáltatóval kötött megállapodással biztosítja az összekapcsolás jogszerű használatát.

A különcélú távközlő hálózat **zártcélú távközlő hálózattal** való összekapcsolásához ezeken túlmenően a zártcélú hálózat üzemeltetőjének előzetes hozzájárulása szükséges.

A rendkívüli összekötés

Rendkívüli állapot, szükségállapot, ipari katasztrófa, továbbá az állampolgárok élet- és vagyónbiztonságát veszélyeztető elemi csapás, illetőleg ezek következményeinek elhárítása céljából különcélú távközlő hálózat közcélú távbeszélő hálózattal összeköthető (rendkívüli összekötés). A rendkívüli összekötés nem minősül összekapcsolásnak.

A rendkívüli összekötésre tekintettel a hálózati szolgáltatóknak és az üzemeltetőknek a 1.4 alfejezetben foglalt egyeztetéseket is el kell végezniük, figyelembe véve, hogy a rendkívüli összekötés ne veszélyeztesse a különcélú hálózat rendeltetésszerű működésének fenntartását.

Adat- és titokvédelem

Az 1992. évi LXXII. Törvény a távközlésről az adat- és titokvédelemmel összefüggésben megállapítja, hogy a kommunikációs szolgáltatót — külön törvények alapján — adat- és titokvédelmi kötelezettség terheli, valamint a szolgáltató az általa, vagy hálózatnak igénybevételével továbbított közlést és adatot kizárólag a szolgáltatás teljesítéséhez szükséges mértékben ismerheti meg.

Ha a szolgáltatónak a szolgáltatás teljesítése során közlés vagy más személyes adat jutott tudomására, azok tartalmának megismerését más részére — ide nem értve a műsorszórást és szétosztást, illetőleg külön törvényben meghatározott eseteket — nem teheti lehetővé.

A távközlés védelme

A távközlő eszközök működését zavaró berendezés (készülék, vezeték, jármű vagy egyéb létesítmény) üzemben tartója köteles a zavart megelőzni, vagy a keletkezett zavart megszüntetni. A hatóság — külön jogszabályban meghatározott más hatósággal együtt — a zavart okozó berendezés tulajdonosát a zavarás megszüntetésére felszólíthatja, majd ennek eredménytelensége esetében a berendezés zavarszűrésére, a berendezés áthelyezésére vagy a zavar más módon történő elhárítására kötelezheti.

Az 1998. (III. 27.) Kormányrendelet a zártcélú távközlő hálózatokról

Az 1998. (III. 27.) Kormányrendelet az a jogi szabályozó, amely az 1992. évi LXXII. Távközlési törvény és az 1997. évi LXV. Törvény szellemében rendelkezik a zártcélú távközlő hálózatokkal kapcsolatban a hálózat létesítés, fenntartás, a hálózatban alkalmazott berendezések engedélyezése vonatkozásában, illetve meghatározza a távközlés honvédelmi felkészítésének, a zártcélú távközlő hálózatok minősített időszakra történő felkészítésének és átállításának feladatait, valamint a távközlés honvédelmi felkészítésének állami feladataiból fakadóan többek között a honvédelmi miniszter teendőit.

Az 1998. (III. 27.) Kormányrendelet hatálya:

- kiterjed a zártcélú távközlő hálózattal rendelkező **kormányzati**, nemzetbiztonsági, igazságszolgáltatási, közbiztonsági és **honvédelmi szervekre**;
- a zártcélú távközlő hálózatok létesítése, fenntartása, üzemeltetése, csatlakozása, összekapcsolása vagy rákapcsolás esetén a tevékenységben érintett, távközlési feladatot ellátó szervezetre;

- a távközlés minősített időszakokra történő felkészítéséért (honvédelmi felkészítés) felelős minisztériumokra, országos hatáskörű szervekre és a távközlési feladatot ellátó szervezetekre;
- az állandó jellegű eszközökkel szervezett zártcélú távközlő hálózatok tervezésére, létesítésére, üzemeltetésére, fenntartására, módosítására, fejlesztésére, összekapcsolására;
- a távközlés felkészítésére, gyakoroltatására és átállítására a minősített időszakban (rendkívüli állapot, szükségállapot, veszélyhelyzet), továbbá a minősített időszakban történő felhasználás alapvető szempontjaira.

Zártcélú távközlő hálózat hozzáférési pontja **honvédelmi tevékenységgel** összefüggésben külső felhasználónál is létesíthető, ezért a minisztériumok, a területi közigazgatás, védelmi igazgatás vezető beosztású személyei által használt végberendezések is hozzákapcsolódhatnak a zártcélú távközlő hálózathoz.

Az MH zártcélú távközlő hálózatában rádiótávközlő berendezésekhez, állomásokhoz, hálózatokhoz kormányzati célú frekvenciát csak a frekvenciagazdálkodásról szóló 1993. évi LXII. Törvényben meghatározott szerve, valamint a Kormány kizárólagos rádiótávközlési rendszerei részére lehet igényelni, illetőleg általuk használni. Ezek engedélyezésével kapcsolatos hatósági ügyekben a külön jogszabályokban foglaltaknak megfelelően a Kormányzati Frekvenciagazdálkodási Hivatal jár el.

Berendezés engedélyezés a MH zártcélú távközlő hálózatában

A MH zártcélú távközlő hálózatában alkalmazásra kerülő távközlő eszközök, berendezések hatósági engedélyezésének rendje a következő:

- az állandó jellegű felhasználásra tervezett vezetékes berendezések gyártásának, beszerzésének hatósági engedélyezésére külön jogszabályok az irányadók;
- a hatóság kérésére az üzemelő MH zártcélú távközlő hálózatában alkalmazott berendezéseket (**a speciális eszközök, végberendezések kivételével**) eszközlista formájában be kell jelenteni;
- a MH zártcélú távközlő hálózatában a közcélú (különcélú) távközlő hálózatokban is használt, hatósági engedéllyel rendelkező berendezések alkalmazását kell előnyben részesíteni, eltérő esetben a vonatkozó szabályozás szerinti hatósági engedélyeket a tervezett használat előtt be kell szerezni;
- a közcélú távközlő hálózatokban nem használt, valamint a logikai (algoritmikus) elkülönítést megvalósító speciális berendezésekre vonatkozó hatósági engedélyhez csak a berendezés csatlakozási felületének műszaki adatait kell megadni, amelyek hitelességéért a kérelmező (MH) felelős.

A MH zártcélú távközlő hálózatára kapcsolt végberendezésnek érvényes típus jóváhagyási és forgalomba hozatali engedéllyel kell rendelkeznie. Kivételt képeznek haditechnikai (tábori) távközlő berendezések, valamint a hálózati eszközökkel együtt szállított és/vagy más hálózatokra nem rákapcsolható végberendezések, amelyek típusjóváhagyásának a hálózati eszközökkel együtt kell megtörténnie.

Haditechnikai (tábori) távközlő berendezések zártcélú távközlő hálózatokban béke állapotban történő alkalmazásánál:

1. A haditechnikai távközlő berendezés közcélú távközlő hálózatra való rákapcsolását a hírközlési hatóságnak be kell jelenteni;

2. A 1.12 alfejezettel összhangban haditechnikai, vagy azzal azonos elbírálás alá eső berendezés rákapcsolási igénye esetén a távközlési szolgáltató a MH zártcélú távközlő hálózatgazdától csak a berendezés csatlakozási síkján mérhető műszaki paramétereit kérheti.

A MH zártcélú távközlő hálózatának minősített időszakra történő felkészítése

A MH **minősített időszakban** – a fegyveres erők és rendvédelmi szervek haditechnikai eszközein és saját MH zártcélú távközlő hálózatán túlmenően – felhasználhatja a közcélú távközlő hálózatokat, továbbá a külön e célra tervezett (vagy műszakilag is előkészített) ún. **„M” zártcélú távközlő hálózatokat**, illetve a – hálózatot nem alkotó – egyes előkészített összeköttetéseket.

A békeállapotban és minősített időszakban is működő zártcélú távközlő hálózat minősített időszaki igénybevétele változatlan vagy módosított formában történhet. Az igények szerinti módosítások megtervezése, végrehajtásának előkészítése a hálózatgazda joga és feladata, beleértve az esetleges forgalmi vagy felhasználói korlátozások elrendelését is.

A működő MH zártcélú hálózatot finanszírozását a hálózat működtetésében részt vevő távközlési feladatot ellátó szervezettel kötött szerződés szerint a MH biztosítja, valamint országos kiterjedésű „M” zártcélú távközlő hálózat tervezéséről, előkészítéséről, rendeltetésszerű használatra alkalmas állapotban tartásáról, ellenőrzéséről, gyakoroltatásáról is a MH gondoskodik.

Az országos vagy helyi előkészített MH távközlő hálózat (összeköttetés) kialakítására, továbbá aktivizálásra alkalmas állapotban tartására és üzembe helyezésére – a műszaki feltételek megléte esetén – szerződést kell kötni. A MH előkészített összeköttetés (hálózat) tervezéséhez a közcélú távközlő hálózat szabad vagy tartalék áramköreit kell elsődlegesen felhasználni. Ezek hiányában az üzemelő közcélú, illetve bérelt összeköttetések igénybevétele is tervezhető az alábbiak szerint:

- elsődlegesen a közcélú távbeszélő hálózat központközi (trónk) áramköreit lehet igénybe venni, az adott viszonylatban lévő áramkörök legfeljebb 20%-áig;
- bérelt áramkörök 50%-át lehet igénybe venni ott, ahol a nem kormányzati, honvédelmi, rendvédelmi, nemzetbiztonsági bérlő szervezet 2 vagy ennél több áramkörrel rendelkezik;
- üzleti (intézményi) előfizetők távbeszélő vonalait ott lehet igénybe venni, ahol a szervezet békeidejű tevékenysége megszűnik, vagy a helyi védelmi igazgatás intézkedésével korlátozható, illetve a szervezet egyébként is részt vesz a mozgósítás feladatainak ellátásában.

A MH távközlésének felkészítése és átállítása minősített időszakra

Minősített időszakban az ország egységes távközlő hálózatának (OTH) biztosítania kell a MH békeállapottól eltérő működéséhez (alkalmazásához) szükséges távközlési igényének kielégítését, valamint a lakosság légi riasztásával, tájékoztatásával, élet- és vagyonbiztonságával, védelmével, ellátásával összefüggő feladatok teljesítéséhez szükséges alapellátást.

Ezért a MH-nek távközlő hálózatait úgy kell terveznie (továbbfejleszteni, módosítani, létrehozni), hogy megbízhatóságuk, rugalmasságuk, védetségük növekedjen és a védelmi igénybevétel szempontjából hozzáférhetőek legyenek. A távközlés felkészítésének biztosítani kell a szükséghelyzetet el nem érő mértékű veszélyhelyzet (természeti csapás, ipari baleset), továbbá az Alkotmány 19/E. §-ának (1) bekezdésében meghatározott esetek távközlési feladatainak megoldását is.

A honvédelmi felkészülés és országmozgósítás távközlési feladatainak ellátásában részt vevő távközlési feladatot ellátó szervezeteket a **honvédelmi miniszterrel egyetértésben** a közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter jelöli ki, és határozza meg feladataikat.

A honvédelmi felkészítés keretében a hírközlési szolgáltatók (üzemeltetők), és a hírközlési hatóság honvédelmi érdekből – ezen jogosult szervekkel kötött megállapodásoknak megfelelően – a következő adatok szolgáltatására kötelesek:

- helyközi (gerinc- és körzeti, szimmetrikus és koaxiális, rézvezetőjű, valamint fényvezetős) kábelek nyomvonala, szerkezete, az érintett hozzáférési és csatlakozási pontok helye, kapacitása térképvázlaton ábrázolva;
- helyközi és körzetkábeleken, fényvezető kábeleken, vagy mikrohullámú rendszereken üzemelő átviteli rendszerek kiépítettségének (analóg rendszereknél a főcsoport, digitális rendszereknél 2 Mbps, vagy ennél magasabb szintű nyalábok beültetése rendszertechnikai terv szinten), hozzáférhetőségének adatai;
- rádiótávközlő átviteli rendszerek állomásainak helye, az általuk felhasznált frekvenciák, az átviteli út rendszertechnikai terv szintű alapvető adatai, térképvázlaton ábrázolva;
- a közszolgálati és nem közszolgálati műsort sugárzó rádió- és televízióadók adatai (telephely, ellátási terület, rendeltetés, üzemi frekvencia, áthangolhatóság tartománya), táblázatban;
- a közszolgálati, kereskedelmi és kábeltelevíziós műsorszolgáltatók stúdióinak főbb adatai táblázatban;
- a közcélú adatátviteli (telex, vonal- és csomagkapcsolt, VSAT, MSS, Internet stb.) és személyhívó szolgáltatásokat nyújtó hálózatok rendszerterv szintű adatai;
- közcélú és különcélú rádiótávközlő hálózatok alapvető műszaki adatai (konfiguráció, állandóhelyű bázisállomások, átviteli utak, mozgó állomások száma, típusa, frekvenciák stb.);
- különcélú vezetékes távközlő hálózatok műszaki adatai (felépítésük, alkalmazott berendezéseik, kapcsolódásuk más hálózatokhoz).

Az adatokat az adatkérésre jogosult kormányzati, fegyveres, nemzetbiztonsági felhasználó köteles szolgálati titokként kezelni.

A MH távközlésének honvédelmi felkészítési feladatai

Mivel a honvédelmi miniszter látja el a hálózatgazda feladatait a honvédelmi rendeltetésű zártcélú távközlő hálózatnál, ezért a belügyminiszterrel és a közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszterrel egyetértésben követelményeket dolgoz ki a távközlés honvédelmi felkészítésére, melynek megfelelően:

1. Részt vesz a távközlés felkészítési koncepciójának kidolgozásában és egyeztetésében, a közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter útján részt vesz a koncesszióköteles

távközlési szolgáltatások nyújtására kötendő koncessziós szerződéseknél a védelmi érdekek érvényre juttatásában.

2. Együttműködik a távközlés honvédelmi felkészítésére vonatkozó éves költségvetés előkészítésében, illetve a jóváhagyott pénzügyi keretek felhasználásának meghatározásában és részt vesz az ellenőrzések, gyakorlatok, gyakorlások megszervezésében, végrehajtásában.
3. Meghatározza a rombolások elvi helyreállítási tervének kidolgozásához szükséges védelmi alapelveket, valamint a távközlési szolgáltatóknál történő érvényesítés érdekében az „M” zártcélú távközlő hálózatok kezelésének, aktivizálásának védelmi követelményeit.
4. Meghatározza továbbá a katonai nemzetbiztonsági szolgálatok számára a távközlési szolgáltatókkal való együttműködés elvi kereteit és a távközléssel szemben érvényesítendő katonai nemzetbiztonsági igényeket, és azokat egyeztetni a közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszterrel.

Felhasznált irodalom

1. “Zöld könyv” az információs társadalom fejlődéséről: INTERNET: <http://www.itb.hu/dokumentumok>, European Commission, DG XIII A4, B-1049 Brussels, Belgium.
2. A polgári távközlés tervezési bizottsága (The Civil Communications Planning Committee, CCPC), 6. Sz. melléklet a NACC/PfP (C) D(95)13-hoz, NATO, Brussels, 1995.
3. 1997. évi LXV. Törvény a távközlésről szóló 1992. évi LXXII. törvény módosításáról
4. 1993 évi LLXII Törvény a frekvencia gazdálkodásról
5. 23/1993. (IX. 9.) KHVM rendelet a távközlő hálózatok alapvető műszaki terveiről
6. 158/1993. (XI. 11.) Kormány rendelet a távközlési hálózatok összekapcsolásáról, együttműködésének engedélyezéséről, valamint a hálózati szerződésekről
7. 191/1997. (XI. 4.) Kormány rendelet a Nemzetközi Távközlési Egyesület 1992. évi genfi Meghatalmazottak Rendkívüli Értekezletén aláírt záróokmányának kihirdetéséről
8. 50/1998. (III.27.) Kormány rendelet a zártcélú távközlő hálózatokról
9. Egységes hírközlési Törvény (8. munkaváltozat): <http://www.hif.hu/index1.htm>, 2000.05.17.